
◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Hyrdebrev for fasten 1933. — Sankt Svitun. — Maria Ward. — 60-års jubileum som ordensøster. — Ungdom og avislesning. — Kammerherreinne Anna Knudtzon. — Bokanmeldelse. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Hyrdebrev for fasten 1933.

(Forts.).

II.

Familien må være grunnet på noget renere, edlere og skjønnere enn interessen, gleden og fornøielsen, den må være bygget på religionen, på Gud selv, ellers vakler den i sitt fundament, og helligdommen faller i grus ved den første stormvind. Selv hedningene har til alle tider forenet guddommen og familien som noget uadskillelig. «Pro aris et focis»: for alter og arne, for Gud og hjemmet, det var de gamle folkeslags rop når de gikk i krigen. Når i våre dager familiens helligdom vakler, og man ikke mere makter å oppfylle de plikter familielivet bringer med sig, så er det fordi man vil klare sig uten Gud, adskille eller utskille Gud fra familien.

På Gud, på religionen må familien bygges. Ved ekteskapets *sakrament* nedkaller man Guds nåde og Guds velsignelse over familien: Guds velsignelse for den helligdom man bygger, Guds nåde for å kunne oppfylle de plikter familielivet nødvendigvis fører med sig. Etter Guds lov skal i familien mann og kvinne være forenet ved trofast kjærlighet; gjensidig skal de hjelpe hverandre og helliggjøre sig. Forenet skal de gå gjennom livet hen mot den evige salighet, og, idet de tar del i Guds egen skaperkraft, skal de befolke jorden med nye innvånere og opdra dem for Gud og himmelen.

Det er i sannhet en strålende oppgave Gud har tiltenkt familien, en særegen verdighet, en guddommelig skjønnhet. Og denne oprinnelige skjønnhet har Frelseren høinet og omgitt familien med en overnaturlig

skjønnhet og hellighet. I kraft av den sakramentale nådes vedvarende virken skal familien bli til et *lite jordisk* Guds-rike, i hvilket far og mor og barn, forenet i overnaturlig kjærlighet, skal tjene Herren og skride hen mot det *store evige* Guds-rike. — Katolske ektefeller har derfor ikke oppfylt alle ekteskapets plikter, når de har truffet sitt valg for Guds åsyn og sluttet den ekteskapelige pakt foran Guds alter etter Kirkens lov, nei, de må også, i kraft av denne sakramentale pakt, føre et kristelig familieliv etter den hellige Families eksempel, etter Kristi lære og Kristi ånd, og opdra sine barn for Gud, så de blir gode, trofaste barn for Kirken og loyale, karaktersterke medlemmer for samfundet.

1) Et kristelig familieliv fører de familier som gjør Gud til hjemmets midtpunkt.

Gud må være midtpunktet i hjemmet, han må være sjelen som gir familien liv og kraft og opblomstring; han må være lyset der forklarer alt hvad der hender i familien, både ondt og godt. Han må være målet som alle familiens medlemmer arbeider og strever for. I enhver familie må man ha som løsen: intet *mot* Gud, intet *uten* Gud, alt *med* Gud. Den familie kan ikke kalles kristelig, som begynner og slutter dagen uten bønn, som på sønn- og helligdager uten tvingende grunn blir borte fra gudstjenesten. Nei, i en i sannhet kristelig familie samles man om morgenen til felles bønn for å be Gud om å velsigne dagens arbeide, og når aftenen kommer, takker man sammen Gud for dagen, og ber ham bevare alle i den kommende natt. Hver

søndag samles alle i Guds hus for å takke for ukens velsignelse og be at den må vare i den nye som nu tar sin begynnelse. På høitidsdagene samles hele familien ved Herrens bord, og fra kirken tar man Frelseren med sig hjem. Han skal da gjeste hjemmet, så det blir fullt ut «høitidsdag» for familien, så det i sannhet kan sies: «Idag er frelse vederfaret dette hus.»

Kort og godt: Guds og Kirkens bud må være rettesnoren som familien følger i sitt daglige liv. Om enhver familiefar må det kunne sies det samme som Bibelen forteller om den karaktersterke mann i Evangeliet: «Han trodde, han og hele hans hus».

Vårt liv bærer i sig en fylde av prøvelser og hjem-søkelser. Kun de som er besjelet av ekte kristelig ånd, kun de i hvem Kristus lever med sin sannhet, sine bud og sin nåde, finner i sig selv den fornødne motstandskraft til å holde sig oppe i motgang og ulykker. Den som ikke er besjelet av denne ånd, den som ikke har til rettesnor for sine grunnsetninger og hele sitt liv Kristi lære, men denne verdens moderne anti-kristelige anskuelser, han kan ikke rolig bære de gjenvordigheter og prøvelser, som vårt jordiske liv, og især familielivet, er så rikt på.

Måtte derfor, høitelskede i Herren, eders familieliv være gjennomtrengt av ekte kristelig ånd; måtte Gud ha høisetet i eders hjem; måtte Kristus herske der som konge! Måtte eders hjem i sannhet være en helligdom, en «hjemmets kirke» hvor Gud er midtpunktet, hvor Gud er tilbedt, hvor Gud blir spurt om råd og om hjelp i alle familiens anliggender, hvor på en måte alle medlemmer brenner og fortæres for Gud i likhet med den evige lampe foran våre tabernakler.

Da kan stormen rase og bølgene gå høit. De formår ikke å rive familien ned i avgrunnen, formår ikke å skille fra hverandre familiens medlemmer, fordi de er knyttet sammen ved inderlig, overnaturlig kjærlighet, og føler sig trygge i Guds sterke faderarmer.

2) Et kristelig familieliv fører de familier i hvilke alle medlemmer er knyttet sammen ved trofast, ubrytelig kjærlighet.

Denne kjærlighet er ikke først og fremst grunnet på utvortes egenskaper og fortryllelser, nei, den må ha sitt utspring i Guds overnaturlige kjærlighet og i sjelenes harmoni. Kun da blir den vedvarende og utholdende. En manns kjærlighet må være bygget på en solidere grunn enn forgjengelighet og utvorteshet. Den må ikke dø hen med hustruens ynde og ungdommelighet. Og den blomstrende krans av barn, som vokser op i familien og omgir far og mor, «lik unge planter omgir oliventreet» (Salm. 128, 3), forøkes enda den

kjærlighet ektefellene har lovet hverandre for livet, ti for faren er barnene en gjenspeiling og fornyelse av hans hustrus ungdommelige skjønnhet, og moren ser i dem et pant på sin manns kjærlighet og troskap.

Gjennomtrengt av denne kjærlighet tenker mannen alltid på å gjøre det som kan glede hustruen; og hustruen på å oppfylle alle sin manns ønsker, og begge i samklang kappes om omsorgen for barnenes sanne lykke, mens barnene gjengjelder denne kjærlighetsfulle omsorg ved ukunstlet ærbødighet og punktlig lydighet.

Denne kjærlighet lar sig ikke rokke ved gjenvordigheter og prøvelser, som ingen familie blir spart for. I en i sannhet god kristelig familie binder sorgen medlemmene bare fastere sammen. I fellesskap kjemper de mot nød og sorg. Der hvor denne trofaste overnaturlige kjærlighet ikke hersker, vil motgang og misforståelser snart skille ektefellenes tanker og veier, så de ikke mere forstår hverandre og ofte kan pine hverandre med utrolig grusomhet.

Den ekte kjærlighet utelukker enhver tanke på og fristelse til utroskap, som er den ekteskapelige kjærlighets død. En utro ektefelle, som ennå har litt karakter og æresfølelse, kan ikke uten å forgå av skam se inn i sin hustrus eller sin manns og sine barns øine. Ekteskapsringen er glatt uten innrisede linjer: den ekteskapelige troskap må være glatt og ren som gull, den tåler ikke det minste brudd.

I utallige familier på Guds vide jord forblør hjerter av en lidelse og sorg som de ikke behøvet å forblø av, dersom man viste litt mere forståelse, litt mere god vilje, dersom man eiet den ekte, dype, overnaturlige kjærlighet. Især i familielivet gjelder apostelens ord: «Kjærligheten er tålmodig og velvillig . . . den fordrager alt, tror alt, håper alt» (1. Kor. 13, 4—7). Kjærlighetens lyse og varme stråler må kunne sprede alle de skyer og skygger som truer med å fordunkle hjemmets fred og lykke. Hjemmet må for alle familiemedlemmene være det sted hvor det frem for alle andre steder er godt å være, ti kjærligheten gjør selv det fattigste og tarveligste hjem til et lite paradys, hvor man deler gleder og sorger, hvor enhver ikke så meget søker sin egen lykke og tilfredsstillelse som sine kjæres lykke, hvor man glemmer enhver sorg, fordi den er båret av alle i fellesskap og hengivenhet i Guds vilje.

3) Et kristelig familieliv fører den familie som samvittighetsfullt oppfyller alle sine kallsplikter. Foreldrenes hovedplikt er barneopdragelsen. Barnene er jo foreldrenes trøst og glede, deres ære og stolthet. Familiens lykke ligger hovedsakelig i lysende barneøine; den ligger på uskyldige barneleber som for første gang

stammer farens og morens navn; den ligger i barnenes ukunstlede hengivenhet til foreldrene, i deres trofaste overholdelse av Guds fjerde bud: «Ær din far og mor». Hva kan der tenkes skjønnere enn et hjem, hvor far og mor er omgitt av en vakker barneskare, som i foreldrene ser det fullkomneste bilde på Guds egen kjærlighet, barmhjertighet og offervillighet. Ved et sær-egent bud har Gud villet ordne barnenes forhold til foreldrene, knytte dem til foreldrene med de ømmeste bånd.

Til takk herfor måtte foreldrene også med troskap oppfylle sine plikter og passe på at alle Guds bud blir overholdt. I et kristelig hjem søker foreldrene ikke først og fremst å samle rikdom for sig og sine barn, de går ikke op i fornøielse, men de søker fremforalt å gi sine barn en god oppdragelse.

Barnene krever den største omhu og legger et stort ansvar på farens og morens hjerte. Disse må huske på, at barnene ikke blott har et legeme, men fremforalt en sjel, at de derfor ikke blott må sørge for legemet, men især våke over barnenes sjel, lære dem tro og gudsfrykt, renhet og aktelse for andre og aktelse for sig selv. Uten å glemme hvad det timelige og legemlige krever, må der dog især legges vekt på sjelen og karakteren.

En viktig faktor i oppdragelsen er foreldrenes gode eksempel, deres pliktoppfyllelse og arbeidsomhet; det er også farens formaninger og beretninger, og morens kjærlige omhu som forteller sine barn små historier om Gud, om godhet og fromhet, om nestekjærlighet, om renhet og om æresfølelse.

Barnene må leve under tukt, som er mild og streng på samme tid, fjern fra den falske blinde omsorg som forkjeler dem og gjør dem udyktige til livets store oppgaver. Det gjelder å lære dem op til orden, til arbeidsomhet og fornuftig sparsommelighet, som har noget tilovers for de nødlidende. Overmåte viktig er det å innskjerpe barnene æresfølelse og opdra dem til karaktersterke mennesker, som blir sig sitt kall som kristne og borgere bevisst.

For at dette kan skje må autoritetsprinsippet i familien absolutt stå urokkelig fast. Uten autoritet er sann oppdragelse, ja ethvert ordnet og hyggelig familieliv aldeles umulig. Det er den moderne uavhengighetsånd som ødelegger så mange familier, skiller mann og hustru, foreldre og barn.

Barnene må vite at farens og morens autoritet er hellig og at deres befalinger ikke tåler nogen motsigelse. Foreldrene har ikke rett til å gi avkall på sin myndig-

het. Den har de fått av Gud og den er uavhendelig. Bruker de den ikke, så tar barnene den fra dem, og de blir da gjerne barnenes slaver. Når Maria og Josef har brukt sin foreldreautoritet over Gud-mennesket, hvis lange ungdomsliv er sammenfattet i disse ord: «Han var dem underdanig», hvorledes er det da mulig at kristne foreldre gir avkall på den myndighet de har fått av Gud og gjør barnene til en slags avguder, som sikkert vil lønne dem det dårlig. Når så mange voksne barn er kommet på avveier, ja selv forakter far og mor, ikke hører på deres råd og formaninger, så må disse nok slå sig for brystet og innrømme at det er deres egen skyld. Vel krever den rette bruk av autoriteten megen klokskap, tålmodighet og energi, men oppdragelsen til punktlig lydighet blir dog foreldrenes hovedplikt. Når de ikke oppfyller denne plikt, så må de ikke forundres over at ufred og ulykke får innpass i deres hjem, i deres familieliv. Er foreldrenes vandel derimot karakterisert av plikt- og ansvarsfølelse, da vil de selv høste derav den herligste frukt i et lykkelig og fredelig hjem. Og voksne barn har da i foreldrenes gode eksempel og i hjemmets lykke det beste forbillede for den familie som de selv skal grunnlegge. Intet drar sterkere til det gode enn minnet om en myndig, pliktoppfylgende far og en from kjærlighetsfull mor.

Men også alle andre familieplikter må trofast oppfylles. Arbeidsomhet må herske i enhver familie. Enhver må bruke sine krefter og sine talenter til nyttig arbeide. Farens plikt er det å sørge for familiens underhold og han må være sig sitt ansvar bevisst. Morens plikt er det å skape et hyggelig hjem for sin mann og sine barn og sprede solskinn omkring sig, såat husfaren, når han etter tungt arbeide kommer hjem, føler sig lykkelig og vel i familiekredsen, at hustru og barn da flokker sig omkring ham og får ham til å glemme dagens møie og anstrengelser. Også barnene må læres op til arbeide, så tidlig som mulig, til virkelig nyttig arbeide: «den som ikke arbeider, skal heller ikke spise». Da vil en stor barneflokk ikke bli til byrde, men til hjelp, til lykke og velsignelse. Der hvor barnene i familien har lært å dele og bære glede og sorg med hverandre, hvor de har lært å respektere Guds rettigheter, hvor de har lært å arbeide, å adlyde og sørge for hverandre, der er de bevegnet for livets hårde kår, der kan Kirken og staten regne med arbeidsomme, åndelig sterke, moralsk modne mennesker. Og sådanne menn trenges i våre dager både i det kirkelige og det borgerlige samfund.

* * *

Høitelskede i Herren, jeg har i korthet fremholdt for eder hvor viktig det er at familien dannes eller grunnlegges på en hellig måte og at den ledes av hellige lover, så at religionens ånd og en kristelig leveorden bestandig næres i den.

Jesus Kristus selv har begynt sitt frelserverk i verden ved å gi oss et herlig eksempel på et fullkomment familieliv. Han har valgt sig en pleiefar, der ved sin arbeidsomhet, sin faderlige årvåkenhet og sin sterke tro er et fullendt forbillede for alle familiefedre. Han har valgt sig en mor, som for alle mødre er et lysende eksempel på beskjenhet, ydmykhet og alle huslige dyder. Og Han selv har ved sitt underdanige og arbeidsomme liv villet være barnenes lærer og mester.

Efter denne hellige familie må alle familier dannes og rette sig. Pave Leo XIII har ved en særlig rundskrivelse i året 1892 opmuntret alle familier til å innvie sig til den hellige familie av Nazaret, og inderlig ønsket at der i hver menighet skulde opprettes en forening, innviet til den hellige familie, Jesus, Maria og Josef. Og vår tidligere ærverdige overhyrde, erkebiskop Fallize, har også ved en forordning for 24. juni 1893 innført denne forening her i Norge, men på grunn av de mange foreninger vi allerede har her: for fedre, mødre, ungdommer og unge piker, kom den ikke til å få stor tilslutning. Og jeg vil heller ikke innføre noget nytt, høitelskede i Herren. Men på det mest inntrengende vil jeg dog anbefale alle våre katolske familier å ha i all

sin ferd den hellige familie som mønster og forbillede. Jeg vilde også gjerne at man i våre foreninger for menn så op til den hellige Josef som vernehelgen for familiefedrene; at våre mødre så i den hellige ydmyge Guds mor sitt ideal på beskjenhet, huslig virksomhet og årvåkenhet over barnene; at vår ungdom søkte å etterligne Jesu gudfryktige underdanige liv i familiens skjød.

Og det er mitt inderligste ønske at der i alle våre familier hver aften skal be i fellesskap den skjønne innvielsesbønn til den hellige familie, forfattet av pave Leo XIII, og som finnes i vår bønnebok: *Benedicamus Domino*.

Når så våre katolske familier gjennemtreges av den hellige families ånd, da blir vi ikke berørt av den moderne oppløsnings ånd, men da vil vi kunne se en lys fremtid imøte, både for Kirke og fedreland.

Gud den Allmektiges velsignelse stige ned over eder alle og forbli hos eder alltid.

Nærværende hyrdebrev blir å oplese i alle kirker og offentlige kapeller på de to første søndager i fasten, såvel i fromessen som i høimessen.

Gitt i Oslo den 2. februar 1933.

† JACOB MANGERS,
Biskop av Selja.
Apostolisk Vikar.

Sankt Svitun.

(Biskop av Winchester, død 872. Stavangers vernehelgen).

*Når Kristi Kirke for sin brudgom strider,
da kaller Gud de sterke hjerter frem.
Sankt Svitun, du blev kalt i slike tider
til bispestolen fra ditt stille hjem.*

*Vær hilset, du som modig løftet røsten
og talte livets ord med ild og glød.
Du så med seerblick at stor var høsten
og der var hunger efter livets brød.*

*Enn ulmet her og der de siste rester
av oldtids hedenskap i bygd og by,
men hvor du trådte frem med dine prester,
det svant som mulmet ved en soldags gry.*

*Som Englands kirke signer fromt ditt minne
og hvad du virket til Guds rikes gavn,
ei heller Norge glemmer nogensinne
at våre fedre æret høit ditt navn.*

*Be for vårt folk, så det igjen forlanger
den kristentro man engang fra oss stjal,
du store vernehelgen for Stavanger
og for dets gamle, stolte katedral.*

*Din forbønn følge våre trosbuds virke,
så splidens slange får sitt banesår.
Da skal igjen i våre fedres kirke
den gode Hyrde samle sine får.*

K. Kjelstrup.

Maria Ward.

Den kjente katolske forfatterinne, Ida Friederike Coudenhove, har skrevet en «heltelegende» over Maria Wards liv, som gir oss alle stoff til ettertanke. En ettertanke som pater dr. Virgil Redlich O. S. B. har formet i klare og manende ord, hvori han fremhever *motet*, det å turde våge noget, det å turde ha sine meningers aktive mot som en grunnbetingelse for en virkelig kristen.

«Vågemot — De liker det ord, vi liker det ikke» — sa kardinalen til Maria Ward. «Jo» — svarte hun sakte — «for idag og alltid avhenger Guds rikes skjebne av dette ord».

Nutiden viser oss i hvor høi grad hun har rett. På det økonomiske, sociale, politiske felt — kun den som tør sette noget inn utretter noget. Vi har sett det i fortiden: på alle vendepunktene i menneskehetens historie har der opstått mennesker, som besluttsomme rev de nølende og tvilende med sig, som kastet sig ut i virvaret og faren og fikk ordenen gjenoprettet og menneskene ført fremover. Enhver av de store ordensstiftere har stått ved en begynnelse og måtte våge å gå videre — Franciskus grunnet i en rik og nydelsesyk tid sitt kloster på fattigdom — Benedikt, Dominikus, Ignatius, Bruno — alle våget de — — —

Likeså Maria Ward, hvad fremgår klart av Ida Frederike Coudenhoves bok. Vi ser hvorledes den unge kvinne gang på gang lar Guds storm fare over sig uten å knuses, om det enn til tider kan se ut som hennes verk blir knust. Hun holder ut og kjenner ikke til frykt. Allerede som barn, da de forfulgte prester finner et tilfluktssted i hennes foreldres hus, er hennes beslutning tatt: «når jeg blir stor, vil jeg også bli pater!» Nei — ungdom er ikke en hindring i å tjene Gud — og som gammel kunde hun si: «Jeg minnes min ungdoms dristighet hver gang jeg nu føler mig mismodig!»

Alle borgerlige dyder som forsiktig optreden, ettertenksomhet, skyhet blir hos henne stillet i skygge for hennes vesens dristighet. Maria Ward er en moderne kvinne — fra henne utstråler en egen kraft, Guds kraft. Man kan komme sønderknust til henne — etter en halv times forløp er alt meget lysere. Mange mennesker varmer sig hos henne — selv varmer hun sig blott hos Gud.

Selv om man ikke kan billige hennes livsform, blir man glad i henne, fordi hun aldri vek tilbake for sine dages krav, men alltid innløste dem. Små mennesker blir alltid mer redd enn lykkelige, hvis noget stort blir gitt i deres hender og ansvarets storm bruser hen over dem — og næsten alltid lar de redslen for ansvaret rive det store fra dem. Maria Ward holdt stand og våget til og med det ytterste: å være utro. Rent utvortes sett er det umiskjennelig, at hennes liv inneholder mange utro episoder. Men det synes som *må* hun være utro i motsetning til andre, som i utrettelig samvittighetsfullhet og uavbrudt troskap, dag ut og dag inn,

år ut og år inn, oppfyller sine engang foreskrevne plikter. Maria Ward går fra det ene til det annet — hun forlater sitt elskede England, hun trær inn i klostret St. Omer for siden å forlate det. Hun grunner et nytt Klarissekloster og trær selv ut, så portnersøsteren forferdet roper etter henne: «Selv Herren er De troløs imot!» Men hun *må* — selv forstår hun ikke hvorfor, men hun *må*. Hun våger å være utro i det tilsynelatende fordi hun i sitt indre har den troskap som kun kan være tro mot én: *Gud*.

Dette er hemmeligheten ved hennes kraft, som virker blott ved hennes nærvær uten ytre midler, så at alle som ferdes med henne får den følelse av sikkerhet som vi kaller sorgløshet. Mennesker av hennes type tør arbeide for Guds rike, fordi de vet hvad tiden trenger og hvor de kan hjelpe. Når så mange av våre ofte dog så utmerket organiserte foretagender blir uten liv og uten resultater, så er det fordi der ikke bak dem står mennesker som hensynsløst stiller sig til Guds disposisjon og ene lar ham råde over sig. Så snart man gripes av mismot etter noget mislykket flykter man for opgaven og ansvaret. Maria Ward *blev* — tross all mistenkeligjørelse og alle angrep, tross alle «bra» folks forargelse over en kvinne, som førte et efter deres mening eventyrlig liv, som åpnet skoler for piker og våget å kalle sig en ordenssøster, skjønt hun ikke holdt klausur.

Hun hadde hint ytterste mot, som tør være uten menneskelig støtte, uten øieblikkets gunstige resultater, uten menneskelig forståelse. Hennes storhet lå i at hun turde være *alene*. Hun ønsker, at hennes søstre helt skal følge den hellige Ignatius, men jesuittenes general vil ikke belaste sin orden med denne nybegynnelse. Hun grunnlegger klostre — man arbeider imot henne så hun må forlate dem. Den ene dag hilser man henne velkommen i Wien, Prag, Rom og Neapel — den næste dag sønderslåes hennes arbeid. Noen blir henne vel alltid tro — «men der er ikke én blandt disse som kan overskue stillingen, ikke én som jeg ikke må være den sterkeste likeoverfor. Alle støtter sig til mig, alle vil styrkes og trøstes — føreren er alltid alene.»

Derfor kaster også forlathetsfølelsen, ensomhetsfølelsen sig over henne med voldsom kraft. Og dog viker hun ikke et skritt, men adlyder alltid den umiddelbare Guds stemme i sig. Da alt er styrtet sammen for henne, hennes søstre spredt for alle vinde eller vendt tilbake til verden, og hun selv har oplevet å se sig skuffet av alle, kan hun ennu si: «Man må bare tenke stort om menneskene — kun ved å tro det beste kaller man det gode frem». Og som om alt intet hadde vært for henne kan hun spørre: «Herre, har Du ikke mer Du kan bruke mig til? Forlat mig ikke — la mig dø i Din rustning!»

Hun er i Rom — hun ser på blomstene: «Akk, haven er vel vakker, men jeg er ikke bestemt til gartnerske for små vakre blomster. Jeg kveles i denne varme, bløte luft, o la mig, før jeg dør, ennu få føle Herrens vær bruse om mig!»

Alle må lære å gi, sier hun — ikke bare å handle. Alt har hun gitt til hun blev alene — slik er Maria Ward. Kvinnen uten frykt!

60-års jubileum som ordenssøster.

På Vår Frue Villa, Ullern, feires det på St. Josefs fest den 19. mars et jubileum av de sjeldne, idet ærv. Søster *Marie Noëmi* da feirer 60-års-minnet om sin profess som St. Josefssøster.

Søster Noëmi blev født den 5. mai 1847 i St. Jean Maurienne i Savoya, Frankrike. 19 år gammel trådte hun inn hos St. Josefssøstrene i Chambéry. I 1869 kom hun til Stockholm. Det var her hun avla sine evige løfter den 19. mars 1873. Etter å ha arbeidet en rekke av år i Stockholm kom hun i 1886 til Norge. Her tilbragte hun 33 år på St. Josefs Institutt, hvor hun bl. a. ledet en barnehage og i en lang rekke av år var sakristisøster ved St. Olavs kirke. Mange av våre eldre katolikker vil minnes henne fra denne tid. Sammen med den for en tid siden bortvandrede Søster Matilde var hun stadig ivrig optatt av sitt arbeide med å pynte altrene i St. Olavs kirke og sørge for sitt kjære sakristi. Ingen kunde vel med større rett enn Søster Noëmi tilegnes den kongelige skalds ord: «Herre, jeg elsker ditt hus's pryd, og stedet hvor din herlighet bor.»

Og det kan den gamle, høit fortjente ordenssøster fremdeles. Ti på Vår Frue Villa, hvor hun nu lever, er Søster Noëmi ennu i sin høie alder sysselsatt med å lage de vakreste kunstige blomster for våre kirker og kapeller.

Mange vennlige tanker og gode ønsker vil sikkert på St. Josefs fest sendes op til Søster Noëmi i det stille, deilige søsterhjem ved Ullern-veien, og mange varme bønner vil bli bedt for henne, både av hennes tidligere elever og av oss alle som har vært vidner til hennes trofaste, utrettelige virke for Herrens hus.

K. K.

Ungdommen og avislesning.

Ifølge en i Tyskland optatt enquête mellem skoleungdom viser det sig at alle unge mellem 12 og 20 år leser aviser. Det er billig lesestoff og tillater ungdommen å følge med i alle begivenheter hjemme og ute. Imidlertid er interessen for det forskjellige stoff meget ulike fordelt. På alle alderstrin, uten hensyn til kjønn, er sporten den altopslukende interesse. Først efter det 17. år begynner politikk å interessere — elevene ved de høiere skoler har mer interesse for denne enn folkeskolen og håndverkerskolene. Den kvinnelige ungdom av alle alderstrin betrakter avisen som underholdning, likegyldig hvilket socialt trin de står på, og sluker først og fremst romanføljetongen og historiene. Fra

12—15 år har alle, gutter som piker, mest interesse for ulykker og forbrytelser, idet piker dog foretrekker ulykkene og guttene forbrytelsene. Avisens øvrige innhold bryr de sig mindre om. Litt interesse vises ungdomssiden, reisebeskrivelser, tekniske beskrivelser, men ikke lokalt nytt, annonser eller «damesiden».

I Tyskland fremheves nu sterkt at skolene burde lære elevene å lese aviser på rett måte og med størst utbytte — derved vilde også ungdommen bli politisk opdratt og lesernes fordring til en avis' kvalitet skjerpes.

I enkelte skoler er man begynt å gi stilopgavene på morsmålet en journalistisk form, så de unge vennes til å uttrykke sine tanker og meninger i artikler som kan komme til konkret nytte senere.

Kammerherreinne Anna Knudtzon.

Vår avholdte trosfelle frk. Marie Knudtzons mor, kammerherreinne *Anna Knudtzon*, døde søndag 12. mars efter en langvarig sykdom på Vår Frue Hospital. Selv var hun ikke katolikk. Ikke desto mindre vil de katolikker, som gjorde hennes bekjentskap, bevare henne i kjærlig minne og aldri glemme hennes elskverdige og noble personlighet. Hun æret vår kirke og la heller ikke skjul på sin sympati for den, når den var gjenstand for angrep. Og hennes velgjørenhet gjorde heller ikke forskjell på katolikker og protestanter. Gud hadde gitt henne et hjerte fullt av medlidenhet med alle mennesker som var i nød. Hun hvile i Guds fred.

BOKANMELDELSE

Småskrifter til Sannhetens forsvar ved mgr. dr. K. Kjelstrup.

Mgr. Kjelstrups serie apologetiske små skrifter, hvorav en del har vært utsolgt en tid, er nu blitt komplettert. «Kirken og Bibelen» og «Hvem skal fortolke Bibelen?» foreligger i omarbeidet skikkelse, og en ny brosjyre «Fra Protestantismen til Moderkirken» er kommet til. I samtaleform fremstiller denne de forskjellige beveggrunner og forhold som fører nutidsmennesker tilbake til den katolske Kirke. Med utgangspunkt i protestantismens indre splid, som for hvert år blir en tydeligere kjensgjerning, viser den klart hvorledes lenselen efter den troens enhet, som lesning av Evangeliet må vekke, alene kan opnåes ved den kirke, som fremdeles er utstyrt med den autoritet som Kristus satte inn i verden som en vedvarende og levende institusjon. Brosjyren gir også en utmerket utredning av spørsmålet om enhver blir salig i sin tro.

Det er å ønske, at St. Olavsforbundets fortjenstfulle tiltak med utgivelsen av disse brosjyrer som i en lett-

lest og koncis form gir svar på en rekke av de spørsmål, som reises i våre dages religiøse diskusjoner, må møte forståelse og interesse, så disse småskrifter, som kan erholdes gratis gjennom sogneprestene, må få stor utbredelse.

H. J. I.

Lars Eskelands bok om Therese Neumann

er nettop utkommet på flamsk i Mecheln i Belgia, oversatt fra fransk ved Zr J.-M. Derde-Ordellinge van S. Franciscus, med Per Skansens levnetsbeskrivelse av forfatteren. Foruten til fransk og flamsk er boken også oversatt til islandsk.

Herhjemme: —

«ST. OLAV»s ekspedisjon holdes åpen tirsdag, onsdag og torsdag kl. 11—4, fredag kl. 2—8. Utbetaling er kun mandag kl. 3—4.

Vi henleder oppmerksomheten på den utlodning som Vår Frue Hospital i disse dager avholder i Rosenkrantzgaten 19 og 21. Vakre og nyttige ting til vakkert og nyttig formål.

Og likeledes gjør vi oppmerksom på basaren på Stabekk, som holdes åpen fra 19.—26. mars og hvis utmerkede program man finner annonsert i dette nummer av «St. Olav». Hele inntekten går til den nye kirke derute og fortjener følgelig all den støtte man kan yde den. — Som man vil se av Gudstjenestelisten er klokkeslettene for Stabekks gudstjenester forandret de to søndager basaren holdes.

OSLO. Tillegg til vår salmebok. Vi har i dette nummer den glede å kunne bringe en av de nye salmer, som vil komme i det projekteerte «tillegg til vår salmebok». Den har ikke før vært offentliggjort, og dens forfatter, monsignore dr. K. Kjelstrup, har vært så elskverdigg å love «St. Olav», at flere skal følge efter.

OSLO. St. Olav og St. Halvard barnekor sang søndag den 12. mars under ledelse av frk. Østenstad ved aftenandakten i St. Halvard kirke i anledning St. Gregoriusdagen. De lyse klare barnestemmer klang fortreffelig. Bl. a. blev der sunget «Ave verum», «O salutaris hostia» og den gripende fastesalme «Attende Domine». Blandt de tilstedeværende var det et almindelig ønske om oftere å få høre den stemningsfulle og oppløftende barnesang, som passer så godt til hele andaktens innerste vesen. Ved en liten tilstelning etterpå i Foreningslokalet talte først hs. høiærv. biskopen, som også hadde vært tilstede under andakten, til barna og takket dem i varme, hjertelige ord for den glede som de hadde beredt de voksne. Etterpå talte sogneprest Laudy om sangen som bønn og på sangens betydning som lægapostolat, fordi vi eldre fant vår tro fornyet i barnesjelen, vårt håp så vi levendegjort i denne ungdom, som jo er fremtiden, og vår kjærlighet blev innerligere fordi sangen fra uskyldige hjerter og rene leber løftet den opover. Dernæst takket han søstrene, som så opofrende lever og arbeider for disse barn — og sist og ikke minst takket han frk. Østenstad for hennes fortrinlige ledelse av sangkorene. Det var første gang barnekorene fra St. Olav og St. Halvard sang sammen, men dette var en så god og velsignet forbindelse mellom barna og derigjennem foreldrene i de to me-

nigheter, at dette måtte gjentas ofte og «de forenede barnekor» blir en realitet til gavn og glede for barna, for foreldrene, for alle de troende og ikke minst for de anderledestroende, som alltid følte sig dragen dithen, hvor Herren pristis med hellig liturgisk sang. I frk. Østenstad hadde man jo lederen, og sangen nu hadde vist, at materialet til koret var i den beste orden. Sogneprest Laudy takket tilsist hs. høiærv. for den interesse han viste ved å være tilstede og bad om den biskopelige velsignelse for disse barn og de andre tilstedeværende. Det vilde hs. høiærv. gjerne, men først anmodet han barna om å utbringe et 3×3 hurra for pastor Laudy, hvilket omgående blev adlydt flerstemmig. Mens alle knelte lystes velsignelsen hvorpå barna fikk chokolade og den lille vellykkede festlighet var forbi.

E.

STABEKK. St. Olavsforbundets lokalforening på Stabekk hadde mandag den 6. mars månedsmøte i prestegården. Aftenens foredragsholder var hr. kontorchef Hadland, der tok tilhørerne med på et streiftog i Spania, til et folk med en særpreget kultur og mange sympatiske karakteregenskaper. Vi fikk se og høre om San Sebastian, hvorfra på den varmeste årstid den spanske utenrikspolitikk ledes, om Madrids kirker — som er fylt til siste plass under gudstjenestene — parker, gatepartier og bygninger, hvis arkitektur ofte er preget av den mauriske stil. Ett bilde var fra en av overhusets saler, som var dekorert med verdifulle gobeliner og herlige malerier. Vi fikk også se et beskjedent eksteriør av det katolske centrumshus i hovedstaden, fra hvis indre det utfoldes en energisk virksomhet gjennom presse og aktivt arbeide. Blandt annet holdt katolske lægfolk under de geistliges veiledning godt besøkte søndagskoler for barn, da der jo i Spania, som dessverre så mange andre steder i verden, arbeides for å få religionen ut av skolene. De katolske aviser blir ofte stanset, men får senere lov å utkomme påny. Slik holdes der stadig på. Foredragsholderen tok oss også med til forskjellige byer og steder på de kastilianske høider, til den hl. Thereses by og kirken hvor hennes skriftestol stod, samt til englehøidens valfartskirke, i hvis umiddelbare nærhet tertiarer har reist en mektig Jesu-hjerte-statue med ansiktet vendt mot Madrid. Billeder fra tyrefekting viste oss arenaen med stridende som så fryktinngydende ut. Vi besøkte også den gamle hovedstad Toledo, nu halvveis et museum. Det interessante og fengslende foredrag, som var ledsaget av en rekke vakre lysbilleder, høistet sterkt bifall hos de fremmøtte. Så samledes man om kaffebordet og takknemlig for en hyggelig aften forlot vi syden og den vennlige prestegård og begav oss ut i vinterkulden, men oppe i skogbrynet blinker et enslig lys dag og natt — —

A g n e s.

— og derute:

ARBEIDSLØSHETEN. I England er i løpet av den siste måned antallet av de arbeidsløse sunket med 46,500 og er nu 2,857,000. I Tyskland er antallet likeledes sunket med 45,000 og er nu 6,002,000. Det er på begge steder våronnen som begynner og derved avlester en del av forsorgsvesenets byrder.

ST. VINCENSFORENINGEN feirer i mai sin hundreårsfest ved en internasjonal festlighet som begynner den 19. mai i Paris og varer fire dager. Paven har utnevnt kardinal Verdier, erkebiskop av Paris, til pavelig legat ved denne anledning.

SPEIDERCHEFEN, Lord Baden-Powell, og Lady Powell er blitt mottatt i privataudiens av paven, da de passerte Rom etter å ha overvært en stor jamboree på Malta.

ROM. Verdenspresse-valfart til Rom. Forberedelsene til en internasjonal valfart av katolske journalister til Rom i det hellige år er nu i full gang. M. Joseph Ageorges, generalsekretær ved katolske journalisters internasjonale forbund, meddeler at de forskjellige avdelinger vil møtes i Rom den 3. juni og har uttalt håpet om, at alle katolske blade vil bli representert i audiensen hos den hl. Fader, idet han påpeker i et intervju betydningen av at den katolske presse, uansett nasjonale stengsler, optrær som en enhet og som et virkelig forbund av kristne.

PAVE PIUS XI OM UNDERET. Den hl. Fader har i en tale fornylig fremholdt underet; miraklets betydning i den katolske Kirkes historie. Fra apostlen Peters første undere går en uavbrutt rekke av mirakler ned gjennom tidene og helt frem i våre dager. De er alle til oppmuntring og formaning, fordi de åpenbarer Frelserens forløsergjerning og dessuten viser de sannhetssøkende veien til den Kirke, hvis guddommelighet stadig stadfestes ved Guds direkte inngripen i de troendes liv. I det hellige år må derfor de troende med særlig henblikk på undernes overbevisende kraft mer enn ellers be for alle de som vel ser men allikevel ikke tror, fordi de vil mørket istedetfor lyset, og derfor enn ikke lar sig overbevise av «miraklenes rosenregn».

NYE FRIMERKER. I anledning av det hellige år vil der av Vatikanet bli utstedt en rekke nye frimerker, hvis motiv er et kors og valgt av paven selv. De vil komme i 4 forskjellige farver med forskjellig pålydende verdi.

SPANIA. Ledelsen av den herværende «katolske aksjon» er etter hvad «El Debate» meddeler overdratt en lægmann, nemlig dette blads fhv. redaktør, Senor Angel Herrera.

VENEZUELA. I kringkastningen var fornylig blitt recitert noen dikt som av den katolske del av befolkningen opfattedes som gudsbespottelse. Pressen gjorde direktøren, Senor Edgar J. Anzola, oppmerksom på dette, og av egen drift rettet denne nu et brev til erkebiskopen av Caracas, hvori han gjorde en undskyldning og lovet at dette ikke skulde gjenta sig.

VATIKANET har overfor nasjonenes forbund og ved verdenspostforeningen i Bern protestert mot Sovjet-regjeringens plan om å utstede frimerker med anti-religiøse bilder. Det må ikke tillates noget land å krenke en stor del av menneskehetens religionfølelse.

SPANIA. Det socialistiske bystyre i Bilbao har beordret nedrivelse av Jesu-Hjerte-minnesmerket til tross for samtlige protester fra katolikker og kardinal Pedro Segura. Statuen er et kunstverk i overnaturlig størrelse, og blev i sin tid innviet under stor deltagelse av hele befolkningen. Innbyggerne er alle i høyeste grad opbrakte, og der er kommet til store demonstrasjoner foran rådhuset. Foran minnesmerket samlet der sig en menneskemengde som under bønn og salmesang forsøkte å beskytte det og efterhvert gikk der en hel valfart dertil. Om aftenen illuminerte man ale de hus som omgav plassen, og det var kun ved hjelp av politi og utkommanderte soldater at civilguvernøren fikk ryddet stedet. Byen var i sterkt oprør, og der er nu utstedt et dekret som erklærer alle forsamlinger foran minnesmerket for politiske og derfor strengt forbudt.

KEVELAER. Dette berømte valfartssted er i løpet av det siste år blitt besøkt av over ½ million troende — enkelte måneder oversteg pilegrimenes antall langt 100,000. Av 451 organiserte valfarter kom de 97 fra Holland. 40,000 pilegrimer kom tilfots — ofte meget lengveisfra.

BELGIEN. Det tegner til å bli skolekamp også i dette land, da socialistene har bebudet to lovforslag til omforandring av statskolene i irreligiøs retning.

ENGLAND. I de siste 10 år er de katolske presters antall steget med 619 — siden 1921 er der bygget 341 nye kirker og kapeller og 135 katolske skoler.

ITALIA. Det italienske ministerium meddeler, at fra 25. mars 1933 til den 2. april 1934 innrømmes på alle jernbaner de til Rom reisende pilegrimer en betydelig rabatt: 50 pct. for enkeltreisende, 70 pct. for grupper på minst 25 deltagere på de av komiteen for det hellige år organiserte ekstratog. På strekninger inntil 200 km. gjelder billetten 30 dager for utlendinger, og denne frist kan forlenges med 20 pct. tillegg pr. dag. Utlendinger kan gjøre stans hvor de vil og kan ta forskjellig rute for inn- og utreise.

DET HELLIGE ARS MOTTO, valgt av paven selv, og som skal finnes på alle erindringer, medaljer o. l., lyder som følger: «År 33—34, jubileet for menneskets forløsning.»

PROGRAMMET FOR DET HELLIGE ÅR lar sig nu overskue i store trekk. Festlighetene begynner den 1. april kl. 11 med åpningen av den hellige port i St. Peter av paven og samtidig i de tre andre Patriarkal-Basilisker av kardinal-legendene. Den 7. april foretar paven det første jubileumsbesøk i Peterskirken. Skjærtorsdag og Langfredag 13. og 14. april celebrerer paven dagens hellige handlinger. — Påskesøndag feirer paven selv høimessen i Peterskirken og velsigner «byen og verden» fra balkongen. Salig-kunngjørelsene begynner 30. april og foregår hver søndag mai måned ut. På Pinse-søndag 5. juni erklæres Andreas Hubert Fouret hellig. Om aftenen på dette det hellige års kulminasjonspunkt blir St. Peterskirken facade og søilegang illuminert. En videre rekke salig- og hellig-erklæringer vil skje våren 1934.

LISEUX. Ifølge «Kipa» har nu over 30 kardinaler avlagt besøk i den «lille Tereses» helligdom. Over 100 biskoper og erkebiskoper besøkte i 1932 Lisieux og 64 valfarter blev i løpet av samme år ført dertil. Helgeninnens levnetsbeskrivelse foreligger nu i 34 sprog, og alene av den franske utgave er der solgt 3 millioner eksemplarer.

JAPAN. Japans hovedstad har nu avløst Berlin som verdens tredje største by. Den har nu 5,408,262 innbyggere, og kommer altså like etter London med dens 8,2 millioner og New York med sine 6,9 millioner. Etter Tokio kommer Berlin med 4,3 og Paris med 2,9 millioner mennesker. I selve Tokio — uten forsteder — finnes 8000 katolikker fordelt på på 12 menigheter. Der utkommer en del katolske blader, bl. a. utsender trykkeriet «Don Bosco» en serie skrifter under fellestitel «Katolsk lesning». Disse har over 1000 faste abonnenter, men selges mest i løssalg. Samtidig utsendes et månedblad «Senepskornet», som især henvender sig til den hedenske middelstand. I bispedømmet Nagasaki hersker der stor prestemangel, da der kun arbeider 35 prestere mellom de 60,000 katolikker, som bispedømmet teller. Av disse 35 er de 15 over 60 år, men heldigvis forbereder mange unge japanere sig for prestekallet.